

Motion till riksdagen

1987/88:Ub272

av Ylva Annerstedt m. fl. (fp)

om ökad samverkan mellan hem och skola

Skolans måldokument, både Lgr 80 och skolförordning, ger klart uttryck för viljan att stärka sambandet mellan hemmen och skolan. I läroplanen (Lgr 80, s. 17) formuleras det på följande sätt:

Skolan kompletterar hemmets påverkan och fostran. Huvudansvaret vilar alltid på hemmet. I samarbete med hemmen har skolan ett medansvar för att barnen utvecklas till demokratiska och ansvarstagande människor. De vuxna i skolans skall stödja föräldrarna i deras uppgift att fostra. Skolan har å sin sida rätt att förvänta att föräldrarna stöder dess arbete.

Svårigheterna ligger i att finna formerna för och innehållet i denna samverkan. Föräldrarna känner sig fortfarande många gånger ovälkomna i skolan och skolans personal betraktar stundom föräldrarnas intresse för skolan med viss skepsis och rädsla.

Hem-skola-utredningen analyserade de bakomliggande hindren för ett bredare föräldraengagemang i skolan (SOU 1980:21) och pekade på följande punkter:

- Bristande medinflytande
- Egen negativ inställning till skolan
- Tidsfaktorer
- Språksvårigheter
- Elevernas begynnande frigörelse
- Osäkerhet om vem som har ansvaret för samverkan
- Lärarnas utbildning

I stort sett har denna analys inte medfört några ansträngningar till nytt tänkande eller förnyelse. Enligt folkpartiets uppfattning bör insatser för att eliminera svårigheterna vidtas. Det främjar den nödvändiga samverkan mellan hem och skola och innebär också ett viktigt inslag i kampen mot oro och våld i skolan. Följande insatser bör göras:

- Med stöd av bl. a. erfarenheter från Danmark och Finland bör försöksverksamhet påbörjas med lokala ledningsorgan för enskilda skolor. Ledningsorganet bör bestå av en styrelse sammansatt av personal, föräldrar och elever (adjungerade fram till 16 års ålder) med rektor som ordförande. Styrelsen övertar delar av rektors beslutsbefogenheter och rektor får en verkställande funktion. Ingen förändring bör ske med avseende på skolstyrelsens funktion eller medbestämmandelag. Vi har

- också utvecklat detta krav i vår partimotion.
- Ökade informationsinsatser till hemmen om skolans mål, innehåll och arbetssätt bör göras. Den negativa skoldebatt som i dag förs i landet kan därigenom påverkas och en större uppslutning och vilja till ansvarstagande för det egna barnets skolgång och för klassens och den lokala skolans sociala klimat kan uppnås.
 - Föräldrarna har i dag, genom föräldraförsäkringen, rätt till och möjlighet att besöka sina barns skola t. o. m. mellanstadiet. Totalt innebär detta två dagar per barn och läsår. Rätten att utnyttja dessa tolv dagar bör utsträckas i tiden så att man kan spara dagar till högstadiet, det stadium vilket föräldrarna har minst kunskap om och där problemen oftast är störst.
 - Skolan bör vara professionell både i sitt sätt att behandla eleverna och föräldrarna. I yrkesutbildningen ingår dock förvånansvärt litet undervisning om samverkan med föräldrar. I den nya lärarutbildningen som nu bereds bör som en naturlig del ingå träning i att klara föräldrakontakter, då den unge lärarkandidaten ofta på grund av sin ålder saknar tillräcklig livserfarenhet för att hantera känsliga situationer. På motsvarande sätt bör sådan utbildning ingå i den fortbildning de nuvarande lärarna skall genomgå.
 - Skolan bör i större utsträckning utnyttja föräldrar som en resurs också i den pedagogiska verksamheten. Föräldrar kan och skall inte ersätta lärarna men de kan genom egna yrkeserfarenheter och fritidssysselsättningar komplettera skolans utbildning. Det finns alltid föräldrar som genom t. ex. besök i skolan eller genom att eleverna besöker deras arbetsplatser kan vidga skolans egen möjlighet att ge kunskap om arbetslivet eller en rikare fritid. Även denna fråga bör behandlas såväl i den grundläggande lärarutbildningen som i lärarnas fortbildning.

Hemställan

Med hänvisning till vad vi anfört ovan hemställs

1. att riksdagen beslutar om att en försöksverksamhet med lokala ledningsorgan skall inledas,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om information till hemmen,
{att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om i tiden utsträckt rätt för föräldrarna att utnyttja kontaktdagarna för skolbesök.¹}
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om föräldrasamverkan i lärarutbildning och lärarfortbildning.

Stockholm den 25 januari 1988

Ylva Annerstedt (fp)

Lars Leijonborg (fp)

Kerstin Keen (fp)

Carl-Johan Wilson (fp)

¹ 1987/88:Sf271